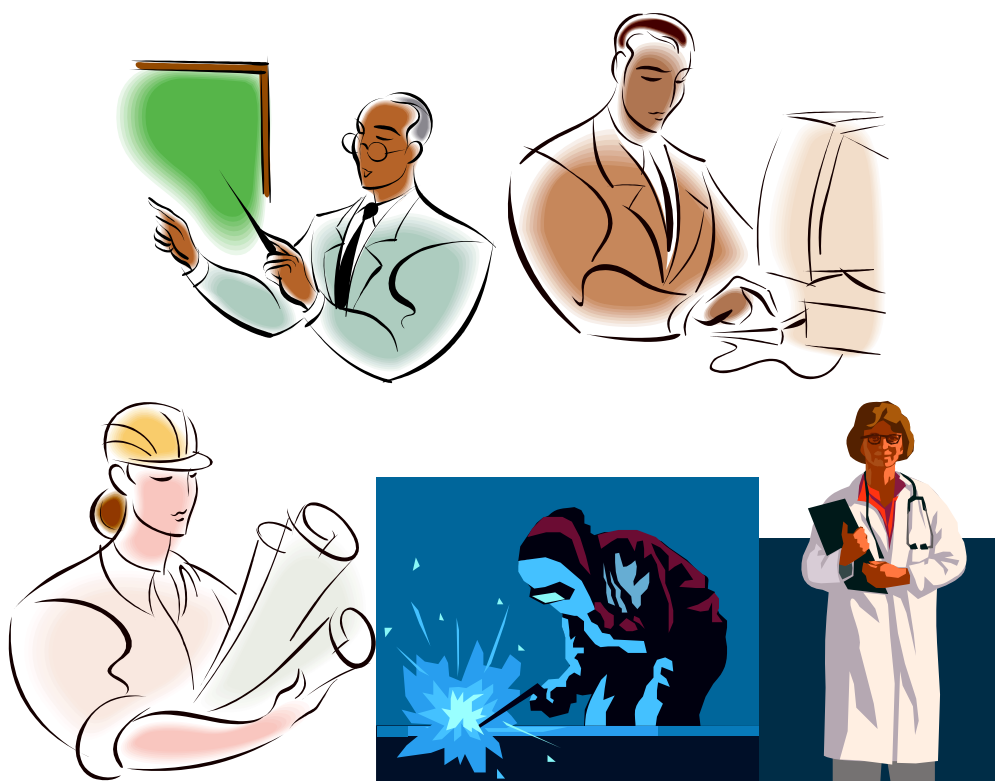

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W GDYNI W I PÓŁROCZU 2008 ROKU

Wrzesień 2008

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
ANALIZA BEZROBOTNYCH MIESZKAŃCÓW GDYNI WG ZAWODÓW	4
ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW	8
ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	10
WNIOSKI	21

Wstęp

Sytuacja na lokalnym rynku pracy, podlegającym terytorialnie Powiatowemu Urzędowi Pracy w Gdyni, wydaje się być coraz bardziej stabilna, chociaż nadal obserwuje się znaczne niedopasowanie strukturalne podaży pracy do popytu na nią. Monitorowanie tych zjawisk umożliwia zwiększenie efektywności działań prowadzonych na rynku pracy przez instytucje zajmujące się aktywną polityką rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni realizując zadania z zakresu polityki rynku pracy prowadzi stały monitoring zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz wykazujących równowagę. Monitoring zawodów jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk i zmian zachodzących na rynku pracy, pomaga formułować oceny, wnioski i ostrzeżenia dla systemu kształcenia zawodowego i szkolenia osób bezrobotnych. W jego ramach sporządzone zostały rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz wykazujących równowagę na lokalnym rynku pracy, co jest istotne dla edukacji i potrzeb szkoleniowych osób poszukujących pracy.

Źródłem informacji niezbędnych do prowadzenia monitoringu jest zbiór zawodów i specjalności osób zarejestrowanych jako bezrobotne oraz zaewidencjonowanych ofert pracy.

Opracowany raport został sporządzony w oparciu o dane ze sprawozdania MPiPS-01. Raport ten ma charakter diagnostyczny. Prezentowany w nim materiał zawiera, między innymi, analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy oraz analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki/deficytu dla zawodów, dla których zgłoszono w półroczu 2008 roku najwięcej ofert pracy.

Analiza bezrobotnych mieszkańców Gdyni według zawodów.

Poniższa analiza obejmuje 28 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 271 elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) oraz 629 zawodów wyszczególnionych w klasyfikacji zawodów. Analizowany jest zarówno stan na koniec I półrocza 2008, jak również napływ bezrobotnych podczas całego półrocza.

Stan na koniec I półrocza 2008

Na koniec I półrocza 2008 r. w PUP w Gdyni zarejestrowanych było **1806** osób bezrobotnych (1281 kobiet), w tym 109 osób bez zawodu (74 kobiety bez zawodu) – stanowili oni 6 % ogółu osób bezrobotnych. Liczba bezrobotnych nie posiadających zawodu zmniejszyła się o 190 osoby, to jest o 64% w porównaniu do stanu na koniec czerwca ubiegłego roku.

Osoby bezrobotne rejestrujące się w gdyńskim Urzędzie według ostatnio wykonywanych zawodów najczęściej reprezentowały takie zawody jak:

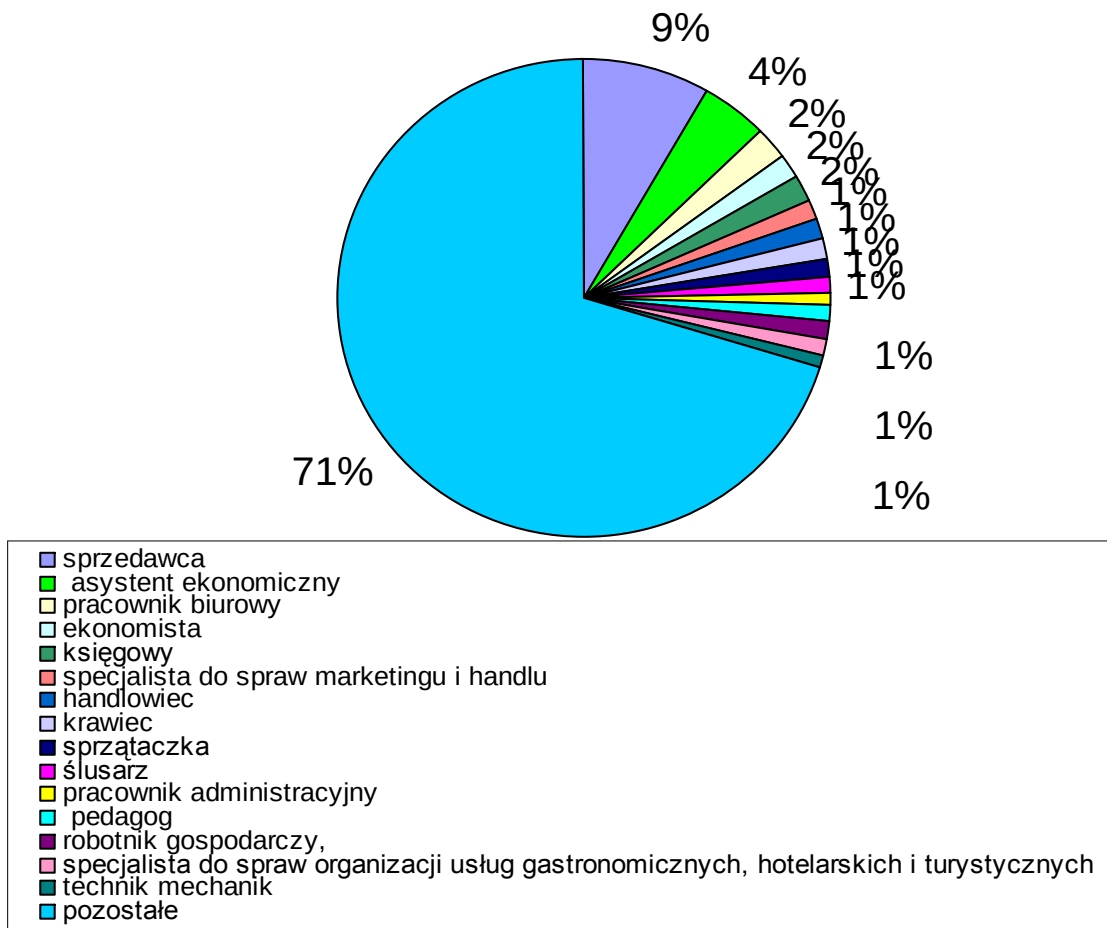
- sprzedawca – **171** osób (9% ogółu osób bezrobotnych),
- asystent ekonomiczny – **87** (4,8%),
- pracownik biurowy – **43** (2,4%),
- ekonomista – **38** (2%),
- księgowy – **35** (1,9%),
- specjalista do spraw marketingu i handlu – **27** (1,5%),
- handlowiec – **26** (1,4%),
- krawiec – **26** (1,4%),
- sprzątaczką – **22** (1,2%),
- ślusarz – **22** (1,2%),
- pracownik administracyjny – **22** (1,2%),
- pedagog – **22** (1,2%),
- robotnik gospodarczy – **21** (1,2%),
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – **20** (1%),
- technik mechanik – **19** (1%).

Większość wymienionych powyżej zawodów reprezentowana była, niemal w 100% przez kobiety.

Brakowało natomiast zgłoszeń osób bezrobotnych w 231 zawodach. W grupie tej najwięcej było zawodów z branży technicznej, nazywanych zawodami typowo „męskimi” (między innymi: frezer, monter sieci ciepłych, lakiernik samochodowy, monter konstrukcji stalowych, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, kierowca ciągnika siodłowego) i branży budowlanej (w tym: betoniarz, betoniarz-zbrojarz, monter rusztowań, glazurnik, parkieciarz, monter/składacz okien).

Zawody, w których brak było osób poszukujących pracy wstępnie można byłoby zaliczyć do grupy zawodów deficytowych. Z uwagi jednak na przyjęcie danych wynikowych jako jednego z elementów do wyliczenia wskaźnika intensywności deficytu zawodów, interpretacja powyższych danych zostanie omówiona w części raportu *Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych*.

**Struktura bezrobotnych według posiadanych zawodów
(najliczniej reprezentowanych)**

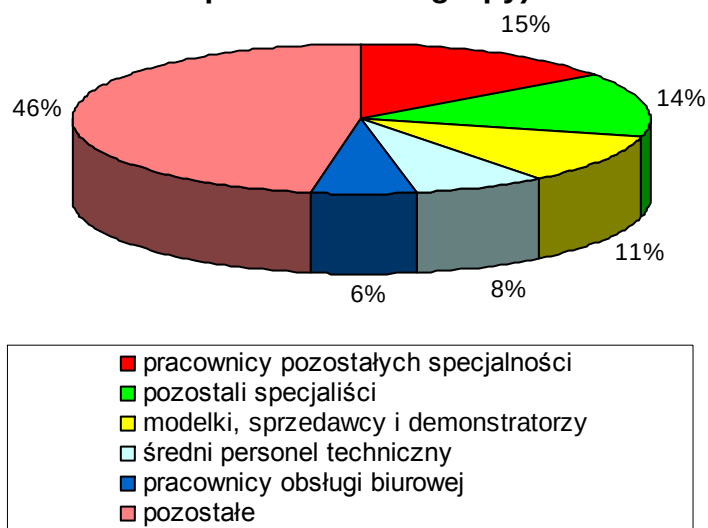
Rozpatrując natomiast ilość bezrobotnych wg dużych grup zawodowych najliczniej reprezentowanymi grupami na koniec I-go półrocza 2008 byli:

- **pracownicy pozostałych specjalności** (15% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w PUP w Gdyni) w tym głównie: asystenci ekonomiczni, księgowi, handlowcy i pracownicy administracyjni,
- **pozostali specjaliści** (13,9%) w tym przede wszystkim ekonomiści, specjaliści do spraw marketingu i handlu, pedagodzy, specjaliści do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych,
- **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (10,5%) z 96% dominacją sprzedawców,
- **średni personel techniczny** (7,6%) - głównie technicy mechanicy i technicy budownictwa,
- **pracownicy obsługi biurowej** (5,8%) - w tym między innymi: pracownicy biurowi, asystenci rachunkowości i sekretarki.

W dalszej kolejności były to grupy zawodowe:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (5,2%),
- pracownicy usług osobistych i ochrony (5,2%),
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (4,7%),
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (4,6%).

Struktura procentowa bezrobotnych według dużych grup zawodów (najliczniej reprezentowane grupy)

Wartości pozostałych grup zawodowych oscylują na poziomie mniejszym niż 4%, z czego najmniej liczną stanowi grupa zawodowa: **siły zbrojne** (0,06 %). Brak natomiast zupełnie przedstawicieli grupy – **przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze**.

Napływ bezrobotnych w ciągu I półrocza 2008r.

W I półroczu 2008 r. zarejestrowało się **3703** bezrobotnych mieszkańców Gdyni (2037 kobiet), w tym **3259** osób bezrobotnych posiadających przygotowanie zawodowe. Natomiast osób bez zawodu było **444**.

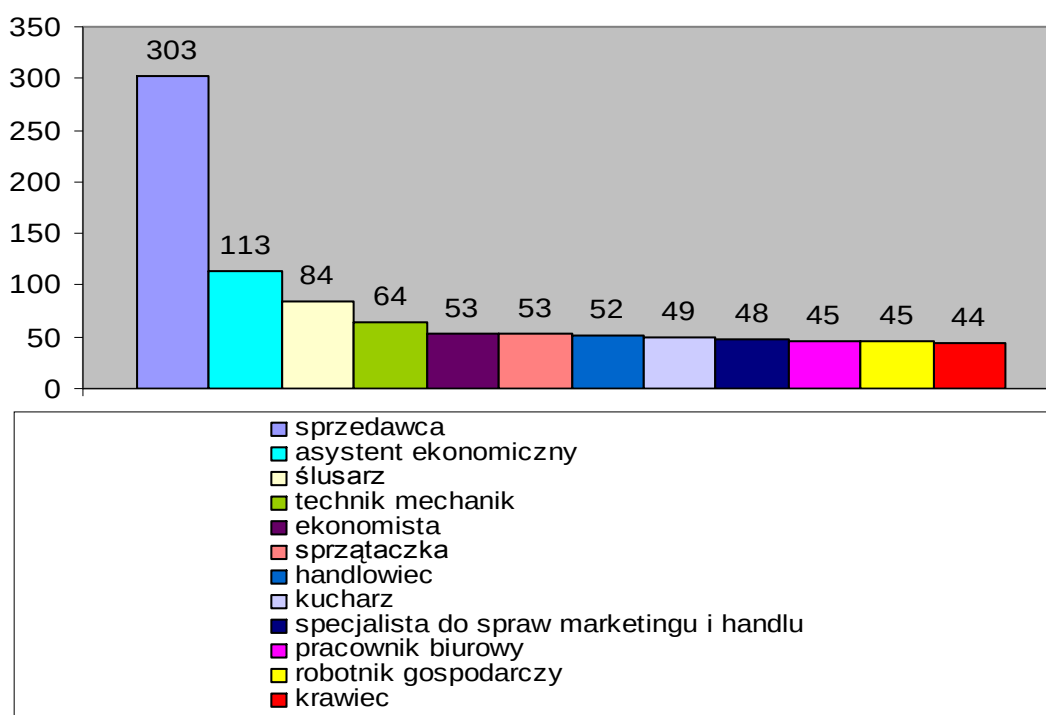
W porównaniu z I półroczem 2007r odnotowano spadek napływu do bezrobocia (o 522 osoby, tj. o 12,4%), który przejawiał się zarówno spadkiem liczby zarejestrowanych bezrobotnych z przygotowaniem zawodowym (o 487 osób - 13%), jak i bez zawodu (o 35 osób – 7,3%).

Największy napływ bezrobotnych odnotowano w następujących zawodach:

- **sprzedawca** - (303 osoby – 8,2% ogółu rejestrujących się w I półroczu 2008r.)

- **asystent ekonomiczny** (113 osób)
- **ślusarz** (84 osoby)
- **technik mechanik** (64 osoby)
- **ekonomista** (53 osoby)
- **sprzątaczką** (53 osoby)
- **handlowiec** (52 osoby)
- **kucharz** (49 osób)
- **specjalista do spraw marketingu i handlu** (48 osób)
- **pracownik biurowy** (45 osób)
- **robotnik gospodarczy** (45 osób)
- **krawiec** (44 osoby).

**Napływ osób bezrobotnych według zawodów
(najliczniejsze zawody)**

Na powyższe duży wpływ miała utrzymująca się w niektórych zawodach duża fluktuacja. Cechuje ona szczególnie zawód „sprzedawca” (podobnie jak w roku 2007), w którym rejestruje się najwięcej bezrobotnych, jak również wpływa dużo ofert pracy. Napływ bezrobotnych spowodowany jest często małą atrakcyjnością zawodu pod względem płacowym i warunków pracy. Jednocześnie w tym zawodzie podejmują pracę osoby często bez kwalifikacji i przygotowania zawodowego. Często też powracają do rejestru bezrobotnych. Na dużą rotację w tym zawodzie ma też niewątpliwie wpływ powszechność oferowanych stanowisk pracy. II miejsce pod względem napływu bezrobotnych w I półroczu 2008 roku zajmuje zawód asystent ekonomiczny, który wraz z pokrewnymi zawodami: asystent rachunkowości i pracownik biurowy, sekretarka, pracownik administracyjny i księgowy stanowi 6,4% ogółu napływu bezrobotnych posiadających kwalifikacje zawodowe. Na tak wysokie uplasowanie się w strukturze napływu bezrobotnych w tych zawodach, istotny wpływ mogło mieć m.in. niedopasowanie systemu kształcenia w placówkach oświatowych do potrzeb rynku. Na

terenie Trójmiasta funkcjonuje wiele szkół, zarówno państwowych jak i prywatnych, kształcących w szeroko rozumianych zawodach administracyjno – biurowych. Ponadto osoby bez kwalifikacji zawodowych korzystają z powszechnie udostępnianych form pomocy w uzyskaniu kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i kursach, między innymi na: księgowego, pracownika do spraw kadrowo-płacowych. Oznacza to, że na bieżąco rynek zasilany jest przez nowych kandydatów do pracy w tych zawodach. Wielu spośród rejestrujących się to pracownicy średniego szczebla administracyjnego i pracownicy biurowi, którzy utracili dotychczasową pracę i z różnych przyczyn nie mogą odnaleźć się na rynku pracy.

Biorąc po uwagę napływ bezrobotnych według dużych grup zawodowych (w strukturze napływu bezrobotnych nie uwzględniono osób bez zawodu), najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

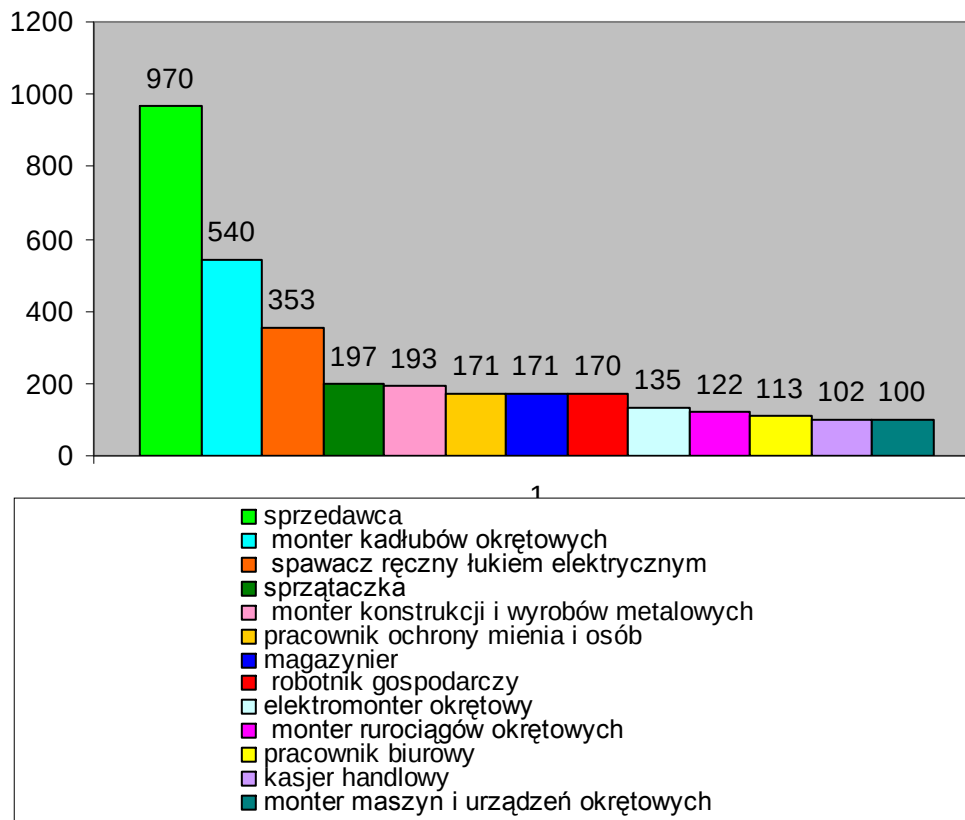
- **pozostali specjaliści** (11,9%) – głównie przedstawiciele tej grupy zawodów to: ekonomiści, specjaliści do spraw marketingu i handlu, specjaliści do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych oraz pedagodzy
- **pracownicy pozostałych specjalności** (11,3%) - grupę tę tworzą głównie przedstawiciele takich zawodów jak: asystenci ekonomiczni, handlowcy, księgowi, pracownicy administracyjni, organizatorzy obsługi turystycznej
- **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy** (9,5%) – w niej głównie sprzedawcy,
- **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** (9,4%) – przedstawiciele to głównie ślusarze, mechanicy samochodów osobowych i mechanicy pojazdów samochodowych
- **średni personel techniczny** (8,8%) – główni przedstawiciele tej grupy to: technicy mechanicy, technicy informatycy, technicy technologii odzieży i technicy budownictwa
- **pracownicy usług osobistych i ochrony** (6,3%) – w grupie tej znajdują się głównie kucharze, kelnerzy, pracownicy ochrony mienia i osób.

Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów).

W ciągu I półrocza 2008 roku gdyńscy pracodawcy złożyli w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni łącznie 5037 ofert pracy, tj. o 1257 mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (niemal o 20% mniej). Największy popyt na pracowników został odnotowany w takich zawodach jak:

- sprzedawca (970 ofert pracy)
- monter kadłubów okrętowych (540 ofert)
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym (353 oferty)
- sprzątaczką (197 ofert)
- monter konstrukcji i wyrobów metalowych (193 oferty)
- pracownik ochrony mienia i osób (171 ofert)
- magazynier (171 ofert)
- robotnik gospodarczy (170 ofert)
- elektryk monter okrętowy (135 oferty)
- monter rurociągów okrętowych (122 oferty)
- pracownik biurowy (113 oferty)
- kasjer handlowy (102 oferty)
- monter maszyn i urządzeń okrętowych (100 oferty).

Struktura ilościowa złożonych ofert pracy-według zawodów (najliczniej reprezentowane zawody)

Analizując duże grupy zawodów najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych w takich grupach jak:

- **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń** (26,5 % wszystkich zgłoszonych ofert) – głównie poszukiwane zawody z tej grupy to: monter kadłubów okrętowych, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, elektromonter okrętowy, monter konstrukcji stalowych,
- **modelki sprzedawcy i demonstratorzy** (12,1 % wszystkich zgłoszonych ofert) – z tej grupy poszukiwani byli jedynie sprzedawcy,
- **górnicy i robotnicy budowlani** (11,2 % wszystkich zgłoszonych ofert) – w tej grupie głównie poszukiwani byli malarze konstrukcji i wyrobów metalowych, monterzy rurociągów okrętowych, murarze i betoniarze zbrojarze,
- **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** (9,9 % wszystkich zgłoszonych ofert) – głównie dla przedstawicieli takich zawodów jak: sprzątaczką, robotnik gospodarczy i pomoc kuchenna,
- **pracownicy usług osobistych i ochrony** (6,4 % zgłoszonych ofert) – głównie dla pracowników ochrony mienia i osób oraz kucharzy.

Udział ilości ofert pracy według poszczególnych dużych grup zawodowych w ogólnej liczbie złożonych ofert w I półroczu 2008 roku, w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, uległ pewnym zmianom.

Największy wzrost udziału (w punktach procentowych) nastąpił w grupach:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – o 10,3
- górnicy i robotnicy budowlani – o 5,2

- operatorzy i monterzy maszyn – o 1,5.

Największy spadek udziału w strukturze ofert pracy odnotowano w grupach:

- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – o 3,8
- kierowcy i operatorzy pojazdów – 3,6
- modelki sprzedawcy i demonstratorzy – o 3,3.

W okresie I półrocza 2008 roku zanotowano szczególne zapotrzebowanie na zawody:

- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, więcej o 148 ofert niż w I półroczu 2007r.
- monter kadłubów okrętowych, więcej o 320 ofert
- elektromonter okrętowy, więcej o 135 ofert
- monter maszyn i urządzeń okrętowych, więcej o 99 oferty
- monter konstrukcji stalowych, więcej o 87 ofert
- monter rurociągów okrętowych, więcej o 83 oferty.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Przeprowadzając analizę porównawczą średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców w I półroczu 2008 r. ze średnią miesięczną ilością zarejestrowanych bezrobotnych uzyskano listę zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Największa różnica pomiędzy podażą siły roboczej, a popytem na nią występuje w kategorii osób bez zawodu. Mogłoby to oznaczać, iż jest to grupa najbardziej nadwyżkowa. Jednakże formułując wnioski należy wziąć pod uwagę fakt, że pracodawcy nie składają ofert pracy na stanowisko „bez zawodu”. Zgłaszając wolne miejsce zatrudnienia pracodawca jednocześnie określa zawód i stanowisko dla kandydata do pracy. Dla osób bez zawodu i kwalifikacji jest to zwykle oferta pracy przy pracach prostych, najczęściej w zawodach: sprzątaczką, robotnik budowlany lub robotnik gospodarczy, pomoc kuchenna. Natomiast osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym lub średnim ogólnym nie posiadające doświadczenia w jakimkolwiek zawodzie rejestrowane są jako „osoby bez kwalifikacji”. Osoby bez zawodu są najbardziej elastyczną grupą i po przekwalifikowaniu gotową do wykonywania powierzonej pracy na wielu różnych stanowiskach.

Zawodów nadwyżkowych w Gdyni przyjmujących wskaźnik intensywności nadwyżki o wartości poniżej 0,9 w I półroczu 2008 roku było 425, co stanowiło 67,6% ogółu zawodów (o kodzie 6-cio cyfrowym), z czego w przypadku 29 zawodów nie było ani ofert, ani zarejestrowanych bezrobotnych, a w 336 przypadkach nie było ofert pracy w danym zawodzie. Pozostałe 60 zawodów to zawody, dla których pracodawcy złożyli oferty pracy i jednocześnie zostały zarejestrowane osoby bezrobotne.

Pomijając zawody ze wskaźnikiem intensywności nadwyżki 0,0000 (336 zawody) oraz zawody, których kod kończy się cyframi 90 - za najbardziej nadwyżkowe uznać należy zawody zawarte w poniższej tabeli.

Zawody nadwyżkowe na lokalnym rynku pracy.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	341902	asystent ekonomiczny	0,0177
2.	241204	specjalista do spraw finansów	0,0714
3.	241102	ekonomista	0,0755
4.	721303	blacharz samochodowy	0,0769
5.	744202	kaletnik	0,0769
6.	213903	specjalista zastosowań informatyki	0,0833
7.	232123	nauczyciel wychowania fizycznego	0,0909
8.	244401	psycholog	0,0909
9.	311502	technik mechanik	0,1094
10.	244302	filolog – filologia obcojęzyczna	0,1111
11.	122401	kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	0,1250
12.	731306	złotnik-jubiler	0,1429
13.	322402	technik fizjoterapii	0,1667
14.	311101	laborant chemiczny	0,1667
15.	214906	specjalista kontroli jakości	0,1818
16.	347102	plastyk	0,1875
17.	131301	kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie	0,2000
18.	422301	telefonistka	0,2000
19.	725108	monter elektronik – układy elektroniczne automatyki przemysłowej	0,2000
20.	222108	specjalista ochrony środowiska	0,2222
21.	724102	elektromechanik elektrycznych przyrządów pomiarowych	0,2222
22.	724207	stolarz meblowy	0,2222
23.	221102	biolog	0,2500
24.	223903	fizjoterapeuta	0,2500
25.	241205	specjalista do spraw rachunkowości	0,2500
26.	341102	doradca inwestycyjny	0,2500
27.	421301	asystent usług pocztowych	0,2500
28.	512103	intendent	0,2500

29.	514110	fryzjer męski	0,2500
30.	713101	dekarz	0,2500
31.	713604	monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,2500
32.	713901	technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,2500
33.	734501	intrologator galanteryjny	0,2500
34.	915205	szatniarz	0,2500

Według danych dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni wyżej wymienione zawody okazały się najbardziej nadwyżkowe, co oznacza, że najtrudniej w nich znaleźć pracę. Jednak dane te nie w pełni odzwierciedlają stan faktyczny, gdyż nie wszystkie oferty pracy zgłaszane są do Urzędu. Sytuacja taka ma miejsce w szczególności w przypadku ofert pracy na stanowiska pracowników wysoko wyspecjalizowanych. Wielokrotnie pracodawcy poszukują pracowników przez zewnętrzne firmy doradztwa personalnego.

Ponadto wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów będąc wskaźnikiem obliczanym na podstawie stosunku ilości ofert pracy do ilości osób bezrobotnych w danym zawodzie, w przypadku małej liczby ofert pracy i małej liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie, może być taki sam, jak w sytuacji dużej liczby ofert i dużej liczby osób w danym zawodzie.

Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodu wynoszący od 0,9 do 1,1 oznacza równowagę pomiędzy podażą, a popytem na pracowników w danym zawodzie. W takim przedziale znalazły się 24 zawody (3,8% zawodów o kodzie 6-cio cyfrowym), które zamieszczono w poniższej tabeli (z pominięciem zawodów o kodach kończących się cyframi 90).

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1.	213101	administrator baz danych
2.	232104	nauczyciel fizyki i astronomii
3.	235908	wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych
4.	245101	dziennikarz
5.	311209	technik ochrony środowiska
6.	311802	kreślarz techniczny
7.	311911	technik technologii drewna
8.	322704	technik elektroradiolog
9.	342204	spedytor
10.	346102	opiekun w domu pomocy społecznej
11.	419103	pracownik do spraw osobowych

12.	421103	kasjer w przedsiębiorstwie
13.	723104	mechanik samochodów ciężarowych
14.	723302	mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali
15.	743501	krojczy
16.	831212	ustawiacz
17.	913201	łazienkowa
18.	913202	palacz pieców zwykłych

Zawodów deficytowych, tzn. przyjmujących wskaźnik o wartości powyżej 1,1 w 2007 roku odnotowano 180, co stanowiło 29% ogółu zawodów (o kodzie 6-cio cyfrowym) W tej grupie znalazło się 91 zawodów o wartości wskaźnika intensywności deficytu MAX, to znaczy takich, w których nie było zarejestrowanych bezrobotnych. Pomijając zawody o wskaźniku MAX oraz zawody o kodzie kończącym się cyframi 90 , do zawodów najbardziej deficytowych, według wskaźnika intensywności deficytu należą zawody zawarte w poniższej tabeli.

Zawody deficytowe na lokalnym rynku pracy.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	721203	spawacz ręczny łukiem elektrycznym	50,4286
2.	721403	Monter konstrukcji stalowych	45,0000
3.	721401	Monter kadłubów okrętowych	30,0000
4.	712202	Betoniarz zbrojarz	25,5000
5.	714102	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	16,0833
6.	724206	Elektromonter okrętowy	15,0000
7.	915108	kolporter	14,0000
8.	713802	Monter rurociągów okrętowych	13,5556
9.	713502	Monter żaluzji	10,0000
10.	213201	programista	9,0000
11.	515902	Pracownik ochrony mienia i osób	8,5500
12.	322401	masażysta	8,0000
13.	828305	Monter zestrójacz urządzeń elektronicznych	7,5000
14.	421102	Kasjer handlowy	7,2857
15.	913303	prasowaczka	6,0000
16.	413103	magazynier	5,8966
17.	828104	Monter maszyn i urządzeń okrętowych	5,2632
18.	232110	Nauczyciel matematyki	5,0000
19.	741102	Przetwórca ryb	5,0000
20.	916201	Robotnik placowy	5,0000
21.	914101	Gospodarz domu	5,0000
22.	931301	Robotnik budowlany	4,5500
23.	721202	Spawacz ręczny gazowy	4,3333

24.	514102	fryzjer	4,2500
25.	123901	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	4,0000
26.	241401	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	4,0000
27.	515301	Funkcjonariusz straży ochrony kolei	4,0000
28.	915204	portier	4,0000
29.	914103	Robotnik gospodarczy	3,7778
30.	913207	sprzątaczk	3,7170
30.	743604	szwaczka	3,5833
29.	233201	Nauczyciel przedszkola	3,5000
30.	713401	Monter izolacji budowlanych	3,3333

Interpretując powyższe dane i wyciągając wnioski na temat zawodów deficytowych należy bezwzględnie spojrzeć na ten aspekt szerzej, uwzględniając - ilości ofert pracy w danym zawodzie, liczbę osób zarejestrowanych oraz ich napływ w ciągu roku. Sugerowanie się, w tworzeniu list zawodów deficytowych, jedynie wskaźnikiem intensywności deficytu może doprowadzić do popełnienia poważnych błędów. Jako przykład można podać zamieszczony na pozycji siódmej zawód „kolporter” ze wskaźnikiem intensywności deficytu 14,0000 oraz nie mieszczący się w tabeli zawód „sprzedawca” ze wskaźnikiem o wartości 2,0198 (czyli o mniejszej wartości). Według wskaźników, „kolporter” jest zawodem znacznie bardziej deficytowym od zawodu „sprzedawcy”. Jednakże sprawdzenie liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie i ilości przyjętych ofert pracy wskazuje, że w I półroczu 2008 roku pracodawcy zgłosili 14 ofert pracy na stanowisko kolportera, przy pełnym braku zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie. Oznacza to, że zabrakło 14 osób do zrealizowania potrzeb kadrowych pracodawców. Warto również zaznaczyć, że pracę na stanowisku kolportera mogą wykonywać również osoby o innych profesjach. Natomiast w przypadku sprzedawców, na 612 zgłoszonych oferty pracy przypadało 303 bezrobotnych w tym zawodzie, którzy zarejestrowali się w ciągu analizowanego okresu. Oznacza to, że kilkaset wolnych miejsc pracy dla sprzedawców nie zostało obsadzonych. Analiza deficytu „kolporterów” i „sprzedawców” wskazuje na znacznie większy deficyt zawodu „sprzedawca” niż „kolporter”, a więc wskazuje sytuację odwrotną, niż gdyby była ona określona tylko przez porównanie wskaźników.

Pomijając zawody, które w zestawieniu znalazły się jakoby „przez pomyłkę”, w wyniku procentowych wyliczeń wskaźników, zawodami, których deficyt jest rzeczywiście odczuwalny na lokalnym rynku pracy niewątpliwie są:

- spawacz ręczny łukiem elektrycznym
- monter konstrukcji stalowych
- monter kadłubów okrętowych
- betoniarz zbrojarz
- malarz konstrukcji i wyrobów metalowych
- elektromonter okrętowych
- monter rurociągów okrętowych
- pracownik ochrony mienia i osób
- kasjer handlowy
- magazynier
- monter maszyn i urządzeń okrętowych.

Ponadto powyższa tabela zawiera kilka zawodów, należących do grupy deficytowych na lokalnym rynku pracy, które jednakże mogą być wykonywane przez osoby bez specjalnych kwalifikacji zawodowych. Osób takich, zarówno w rejestrze bezrobotnych, jak i poza nim jest stosunkowo wiele. Do zawodów tych należą:

- przetwórcza w rybołówstwie
- robotnik budowlanych
- robotnik gospodarczy
- sprzątaczką.

Zawody deficytowe dotyczą w znacznej mierze branży stoczniowej. Mimo trudności lokalnego przemysłu stoczniowego firmy na bieżąco zgłaszają potrzeby kadrowe w tym zakresie. Ma to związek z dużą rotacją pracowników poszukujących jak najlepszych warunków zatrudnienia w kraju bądź za granicą, „starzeniem się kadry” odchodzącej na emeryturę lub odchodzącej w związku z problemami zdrowotnymi (nierzadko związanymi z wykonywanym zawodem).

Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe w dużych grupach zawodowych (o kodzie 2 cyfrowym) według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów najbardziej deficytowymi grupami zawodowymi byli:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (wskaźnik intensywności deficytu 4,3705)
- górnicy i robotnicy budowlani (3,6323)
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów (3,5116)
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (2,7027).

Natomiast odnosząc się do elementarnych grup zawodowych (kod 4 cyfrowy), najbardziej deficytowymi grupami zawodowymi w I półroczu 2008 roku byli:

- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe (wskaźnik intensywności deficytu 32,3000)
- spawacze i pokrewni (25,2667)
- operatorzy maszyn gdzie indziej nie sklasyfikowani (17,0000)
- monterzy systemów rurociągowych (10,1667).

Najbardziej nadwyżkowymi grupami zawodowymi byli:

- informatycy gdzie indziej nie sklasyfikowani (wskaźnik intensywności nadwyżki 0,0556)
- specjaliści do spraw finansowych (0,0606)
- ekonomiści (0,0727)
- blacharze (0,0769).

Analiza zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Gdyni w I półroczu 2008 roku.

Porównując duże grupy zawodowe pod kątem wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia stwierdzić należy, iż najwyższą wartością jaką osiągnął wskaźnik był poziom

0,5000 (tzn. 50% poziom wskaźnika długotrwałego bezrobocia) i dotyczył 2 grup zawodowych:

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (podobnie jak rok wcześniej)
- ogrodnicy.

Poza wymienioną grupą długotrwałe bezrobocie dotknęło w największym stopniu następujących grup zawodowych:

- leśnicy i rybacy
- pracownicy obsługi biurowej
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- specjaliści szkolnictwa
- pracownicy obrotu pieniężnego
- pracownicy pozostałych specjalności
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy
- kierownicy małych przedsiębiorstw.

Analizując problem długotrwałego bezrobocia w odniesieniu do elementarnych grup zawodowych – zjawisko, wg wskaźników, w sposób szczególny, dotyczyło 18 grup. Byli to m.in.:

- technicy farmaceutyczni
- technicy analityki medycznej
- ogrodnicy terenów zieleni
- kierownicy działów badawczo-rozwojowych
- kierownicy małych przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym
- kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gastronomii, hotelarstwie i turystyce
- kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej.

Powyższe zestawienie wymaga komentarza ponieważ wskazane zawody tylko dlatego znalazły się w czołówce zawodów generujących długotrwałe bezrobocie gdyż 100% przedstawicieli zarejestrowanych w Urzędzie jest długotrwałe bezrobotna. Jednakże te 100% to jest jedna osoba. Dotyczy to niemal wszystkich 18 grup zawodowych. Natomiast faktyczne długotrwałe bezrobocie generują najczęściej nie konkretne grupy zawodowe ale grupy społeczne ukształtowane np. wg kryterium wieku lub płci. Rozpatrując jednak kwestię zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Gdyni – do takich zaliczyć należy przede wszystkim zawody wyuczone bądź wykonywane przez kobiety. Jest to spowodowane wieloletnimi przerwami w wykonywaniu swojego zawodu powodującymi znaczną dezaktualizację wcześniej posiadanej wiedzy i umiejętności, a tym samym trudności w znalezieniu pracy. Z drugiej strony preferowany do niedawna model rodziny zakładał niepodejmowanie przez kobiety pracy zarobkowej, wyznaczał kobietom rolę osoby poświęcającej się całkowicie prowadzeniu domu i wychowywaniu dzieci. Dlatego też do grup zawodów generujących długotrwałe bezrobocie zaliczyć należy raczej:

- sprzedawcy i demonstratorzy – (głównie sprzedawcy)
- pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni (głównie pracownik administracyjny)
- pracownicy do spraw finansowo-statystycznych (głównie asystent rachunkowości)

- pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej nie sklasyfikowani (asystent ekonomiczny)
- pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej nie sklasyfikowani (głównie pracownik biurowy)
- pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne (głównie sprzątaczk).

Porównując liczbę grup zawodowych generujących w najwyższym stopniu długotrwałe bezrobocie z I półrocza roku 2006, 2007 i 2008 - widać, że liczba ta systematycznie maleje (z 46 grup w 2006 do 21 grup w 2007 do 18 grup w 2008).

W przypadku 150 elementarnych grup zawodów, wskaźnik długotrwałego bezrobocia wynosił 0% (w 2007 roku 108 grup zawodów). Byli to m. in.:

- farmaceuci
- kasjerzy i sprzedawcy biletów
- lakiernicy
- betoniarze
- technicy elektrycy
- fizjoterapeuci i pokrewni
- inżynierowie chemicy
- inżynierowie elektrycy
- policjanci
- spawacze i pokrewni
- spedytorzy i pokrewni
- specjaliści do spraw rynku nieruchomości
- tynkarze i pokrewni
- programiści,
- kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów,
- operatorzy wózków podnośnikowych,
- operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metalu,
- operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb.

Analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Gdyni w 2007 roku.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni, w 2007 roku zarejestrowano 3126 bezrobotnych Gdynian, posiadających staż pracy. W tym samym okresie do Urzędu wpłynęło 5037 ofert pracy.

Sekcje, w których odnotowano najwięcej bezrobotnych i jednocześnie, w których zgłoszono najwięcej ofert pracy to:

- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego,
- przetwórstwo przemysłowe
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W każdej z wymienionych sekcji ilość ofert pracy znacząco przewyższała ilość zarejestrowanych bezrobotnych. Największa różnica, na korzyść ilości zgłoszonych ofert pracy wystąpiła w sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe (1692 oferty pracy więcej niż liczba zarejestrowanych w I półroczu 2008 roku bezrobotnych z tej sekcji),
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (o 332 oferty więcej),
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (o 186 ofert pracy więcej)
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (o 149 więcej ofert pracy).

Sekcjami, z których był większy napływ bezrobotnych niż ilość zgłoszonych wolnych miejsc pracy były:

- ochrona zdrowia i pomoc socjalna (o 18 ofert pracy mniej niż osób zarejestrowanych),
- górnictwo (zarejestrowano 1 bezrobotnego dla którego nie było ofert pracy w tym zawodzie).

Ponadto brak było zgłoszonych ofert pracy dla działalności niezidentyfikowanej, do której to sekcji zakwalifikowanych zostało 965 osób bezrobotnych zarejestrowanych w I połowie 2008r.

Sekcjami PKD generującymi największą liczbę bezrobotnych były:

- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała
- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
- przetwórstwo przemysłowe
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

Najwięcej ofert pracy w I półroczu 2008 roku zgłosili pracodawcy, których działalność zaliczana jest do następujących sekcji PKD:

- przetwórstwo przemysłowe
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała
- handlu hurtowego i detalicznego; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Z obserwacji lokalnego rynku pracy oraz zaprezentowanych wskaźników wynika, iż powyższe sekcje wykazują tendencje rozwojowe tworząc nowe miejsca pracy. W sekcjach tych z zakładów pracy odchodziło mniej pracowników niż powstawało wolnych miejsc pracy.

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Największe szanse na uzyskanie oferty pracy mieli bezrobotni należący do następujących dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy):

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
- górnicy i robotnicy robotnicy budowlani
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach
- operatorzy i monterzy maszyn
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
- kierowcy i operatorzy pojazdów.

Najmniejsze szanse na uzyskanie oferty mieli przedstawiciele:

- leśników i rybaków
- sił zbrojnych
- rolników
- przedstawicieli władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze
- kierownicy małych przedsiębiorstw
- pozostali specjaliści.

Analizując natomiast elementarne grupy zawodowe (4 cyfrowy kod) pod kątem szansy na uzyskanie oferty pracy – poziom wskaźnika szansy uzyskania oferty równy 0,0000 miały 103 grupy zawodowe (w 2007 roku 78 grup zawodowych), a 10 osiągnęło poziom MAX (4 grupy w 2007r.).

Wśród grup zawodów, które miały najmniejsze szanse na uzyskanie oferty pracy byli m.in.:

- matematycy i pokrewni
- nauczyciele szkół wyższych
- biotechnolodzy
- maszynistki i stenografowie
- technicy farmaceutyczni
- technicy analityki medycznej
- technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni
- inżynierowie chemicy
- inżynierowie elektronicy
- piloci statków powietrznych i pokrewni
- kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy
- specjaliści technologii żywności i żywienia człowieka
- artyści plastycy
- archiwiści i muzealnicy
- organizatorzy turystyki i pokrewni

Niektóre z grup zawodów o najniższym wskaźniku szansy na uzyskanie oferty pracy zostały jednocześnie wyszczególnione w rankingu zawodów w najmniejszym stopniu generujących długotrwale bezrobocie. Fakt, iż w Urzędzie nie rejestrują się i nie pozostają długotrwale bezrobotnymi np. inżynierowie elektronicy i pracodawcy nie składają ofert pracy na takie stanowiska, świadczy o tym, że są środowiska, czy branże,

które swoje potrzeby kadrowe zaspokajają poza urzędami pracy. Tak zwykle przebiegają procesy rekrutacyjne na różnego rodzaju stanowiska kierownicze i specjalistyczne.

Największe szanse na uzyskanie oferty pracy mieli przedstawiciele 10 grup zawodowych (wskaźnik MAX):

- operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy
- robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni
- maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
- funkcjonariusze służby więziennej
- pracownicy archiwów
- specjaliści metod nauczania
- formierze odlewniczy i pokrewni
- inspektorzy budowlani przeciwpożarowi i pokrewni
- lekarze weterynarii.

Powyższe grupy zawodowe uzyskały najwyższy wskaźnik szansy na uzyskanie oferty pracy jedynie z tego powodu, iż w rejestrze bezrobotnych pozostawało dokładnie tyle przedstawicieli danych zawodów, co ofert zgłoszono do Urzędu. W przypadku ww. grup były to zaledwie pojedyncze osoby i pojedyncze oferty pracy.

Natomiast do grup zawodów, których przedstawiciele faktycznie mieli największe szanse na otrzymanie oferty pracy należeli m.in.:

- spawacze i pokrewni
- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
- operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali,
- pracownicy usług ochrony gdzie indziej nie sklasyfikowani,
- monterzy systemów rurociągowych
- elektrycy.

Wnioski

W I półroczu 2008 roku w Gdyni nastąpił dalszy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, których napływ był o 12,4% mniejszy niż w analogicznym okresie 2007 roku. Pomimo, iż o niemal 20% zmalała ilość ofert pracy złożonych w Powiatowym Urzędzie Pracy przez miejscowych pracodawców, nastąpił znaczny spadek stopy bezrobocia. Wynosiła ona na koniec czerwca 2008r. 1,8%, co stanowiło spadek w stosunku do I półrocza 2007 o 2,7 punktu procentowego i o 0,7 punktu w stosunku do końca 2007 roku.

Najliczniej reprezentowanymi przez osoby bezrobotne zawodami był zawód: sprzedawcy, asystenta ekonomicznego, pracownika biurowego i ekonomisty.

Utrzymująca się duża fluktuacja kadr w handlu, przemyśle stoczniowym i usługach spowodowała, iż wśród zgłaszanych ofert pracy przeważały oferty dla sprzedawców, monterów kadłubów okrętowych, spawaczy ręcznych łukiem elektrycznym, sprzątaczek, monterów konstrukcji i wyrobów metalowych, pracowników ochrony mienia i osób. Były one w głównie dla osób z wykształceniem zawodowym, posiadających różnego rodzaju szczególne uprawnienia zawodowe oraz dla osób bez kwalifikacji zawodowych posiadających jedynie określone umiejętności i dobry stan zdrowia. Stosunkowo niewiele natomiast zgłoszono ofert pracy dla osób z wykształceniem wyższym.

Obserwowane problemy finansowe i organizacyjne dotyczące największe lokalne przedsiębiorstwa sektora stoczniowego nie spowodowały zmniejszenia zapotrzebowania na wykwalifikowanych robotników. Szczególnie dotkliwe niedobory pracowników dotyczyły tzw. zawodów deficytowych do, których należały: spawacz ręczny łukiem elektrycznym, monter konstrukcji stalowych, monter kadłubów okrętowych, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych, elektromonter okrętowy.

Do grupy zawodów nadwyżkowych w Gdyni należały zawody wykonywane przede wszystkim przez kobiety: asystent ekonomiczny, specjalista do spraw finansów i ekonomista.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na określenie aktualnych potrzeb rynku pracy, które wydają się koncentrować na zawodach typowo robotniczych. Przedsiębiorcy dla utrzymania właściwego tempa prac muszą zabezpieczyć odpowiednio liczne kadry wykwalifikowanych robotników, o których ciągle trudno na lokalnym rynku pracy. Pracodawcy chcąc pozyskać wykwalifikowanych pracowników proponują organizowanie kursów, szkoleń zawodowych dla kandydatów do pracy, refundację części kosztów zakwaterowania i dojazdów dla osób zamieszkujących w miejscowościach oddalonych od Gdyni, atrakcyjne pakiety socjalne oraz ochrony zdrowia. Coraz liczniejsza część pracodawców skłania się do pozyskiwania pracowników z zagranicy, niwelując w ten sposób niedobory kadr polskich.

Analiza rynku wykazuje, że do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni zgłaszana była tylko część zapotrzebowania na pracowników. Pracodawcy do Urzędu najczęściej kierują informację o wakatach i zgłaszają zapotrzebowanie na pracownika, tak zwanego, wtórnego rynku, na którym występują zawody niewymagające specjalistycznych umiejętności i kwalifikacji. Dlatego też dane statystyczne nie w pełni odzwierciedlają rzeczywistość lokalnego rynku pracy. W dyspozycji Urzędu pozostawało wiele ofert pracy, których mimo starań nie można było zrealizować. Odnotowano, iż najczęściej przyczyną tego stanu były: wiek kandydatów do pracy, brak lub dezaktualizacja nabytych wcześniej uprawnień i kwalifikacji zawodowych, karalność, uzależnienia, długotrwałe

bezrobocie oraz płęć. Społeczeństwo bezrobotnych jest bardzo spolaryzowane – dzieląc się na grupę osób aktywnie poszukujących pracy, żywo zainteresowanych podwyższaniem kwalifikacji i szybkim podjęciem pracy oraz bardzo liczną grupę osób biernych, które przez lata pozostawania bez pracy przyzwyczyły się do takiego stanu i nie chcą go zmieniać. Ta druga grupa osób, stanowiąca w rejestrze bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni znaczącą część, poddawana jest szczególnie intensywnym działaniom aktywizacji zawodowej.

Wśród populacji bezrobotnych Gdynian nadal obserwuje się wysoki udział kobiet wynoszący 70,9%. W grupie osób w wieku 45 lat i więcej, kobiety stanowiły ponad 73%. Miały też one największe trudności w znalezieniu zatrudnienia, czego dowodem jest 80% udział wśród osób długotrwale bezrobotnych.

W trudnej sytuacji na rynku pracy była też część absolwentów. Wiele kierunków, jakie są oferowane przez trójmiejskie szkoły młodym ludziom, dotyczy zawodów nadwyżkowych. Ponadto niejednokrotnie programy nauczania w szkołach i na uczelniach nie przystają do wymogów rynku. Młodzi ludzie niemal zupełnie nie nabywają umiejętności praktycznych, w trakcie nauki nie mają kontaktu z nowoczesnymi technologiami, z zakresu których kadra dydaktyczna nie posiada aktualnej wiedzy. Wychodząca na rynek młodzież najczęściej podejmuje pracę niezgodną z kierunkiem nabytego wykształcenia. Powodem czego jest niedopasowanie struktury zawodowo-kwalifikacyjnej absolwentów do rzeczywistych potrzeb pracodawców.

Przeprowadzony monitoring i sporządzony na jego podstawie raport pozwala na sformułowanie opinii, że obecna sytuacja na rynku pracy w mieście Gdynia, powoli stabilizuje się osiągając poziom, w którym następują jedynie niewielkie wahania stanu pracujących i bezrobotnych, rynek jest w stanie wchłonąć młode kadry kończące edukację, istnieje konkurencja w zakresie poszukiwania i utrzymania doświadczonej, wysoko wykwalifikowanej siły roboczej. Czynniki te wpływają pozytywnie na podnoszenie poziomu warunków pracy proponowanych przez pracodawców a tym samym przyciąganie nowych kandydatów do pracy zarówno z kraju jak i z zagranicy.